

Utazás egy gőzhajón

Írta: Bartha Lajos

A hajót ismerem, 1944-ben még utaztam is rajta, akkor még nagyon elegáns volt. Mindenekelőtt azt hiszem, tévedtem, 1943-ban, tehát majd 70 éve mentünk édesanyámmal Újvidékre. (Anyám családja bácsaki származású.) Nagyon meleg nyári napok voltak, kellemes volt a hajóút. A szép, tágas, kétkéményes hajó akkor nekem nagyon impozáns benyomást keltett. Emlékszem pl., hogy a hajó belsejében kétoldalt erkélyszerű rész húzódott a gépház felett, ahonnan látni lehetett a gőzhengereket és a komótosan dolgozó dugattyúk csatlórúdrait.

Ami nekem akkor nagyon megragadta a figyelmemet, hogy a mozgó acélrudak ragyogó tisztán csillogtak. Én oda 10 éves gyerekként egyedül nem mehettem, csak felnőtt kísérelével. Általában mindig minden ragyogott a tisztaságtól, és gyakran láttuk, hogy itt-ott a matrózok valamit éppen átfestenek, lepucolnak. A felső fedélzeten volt egy nagy zárt terem, afféle társalgó, ahol sört, teát, kávé, szörpöket, süteményt szolgáltak fel. Úgy hiszem, hogy ennek a folytatásában volt (előrefelé) az étkező. Hátra, a tat felé egy nyitott rész volt, összecukható székekkel, és fix padokkal, afölött egy sátorponyva tető volt a nap és az eső ellen.

Nekem nagyon tetszett, hogy ha hídhoz közeledett a hajó, akkor először nagyot sípolt, azután a kéményeket lehajtották, hogy elférjen a híd alatt. Úgy emlékszem, talán a hátsó kémény előtt még egy zuhanyozó is volt a meleg ellen. Leghátul, nem magasan a víz fölött a hajót egy kis terasz-szerű nyitott rész volt.

Egyszer-kétszer az egyik hajós (akinek valamiért szimpatikus lehettem) oda is kivitt magával. Nagyon szép látvány volt, alig egy-másfél méterről a hajó mögött a felcsapód sodor-hullámok látványa. Utasokat egyébként nem engedtek oda.

A kabinokra már nem emlékszem, de eléggé szűkek voltak, Viszont Újvidéken nem kellett szállodába megszállni. De ott nem sokat tartózkodtunk. Távolsági hajó volt, nem sok helyen állt meg. Ha jól emlékszem, oda-vissza egyhetes volt az út (de ezt talán régi MEFTER-menetrendből lehetne pontosan megállapítani.) Baja alatt, mintha fegyveres őrség szállt volna a hajóra, de ebben nem vagyok biztos.

Ennyi az emlékem, 70 év távlatából. Lehet, hogy egy kicsit összemosódnak, mert akkoriban a szüleimmel sokat utaztunk dunai gőzösökön, pl. a Zsófián (az volt a legelegánsabb dunai személyhajó!), egynapos kirándulásokra. Ezek egyébként akkor nagyon olcsók voltak. A Duna tele volt evezősökkel, kisebb-nagyobb gőzösökkel, az árukat és árusokat vivő "kofahajókkal", itt-ott motorcsónakokkal. Ma ehhez képest kihalt a Duna, az a kevés személy-luxushajó, ami ide jár, mindennek mondható, csak szépnek nem.